

72. **דונש בן לבורט**: "ולשון ערבי הוא כדברי דונש בן לברט" (שמות כח, כח). מחכמי צפון אפריקה ומגדולי המדקדקים. מוצאו מבבל שם היה תלמיד רב סעדיה גאון. בן דורו של רב שרירא גאון. כתב ספר דקדוק, "מחברת". רש"י בפירושו מזכירו רבות, ומסתמך עליו בענייני לשון. מנחם בן סרוק (ע"ע) חלק על שיטתו בדקדוק וביקר אותה בחריפות, ודונש כתב "תשובות" שבהן יצא נגד שיטת בן סרוק. רש"י מביא את שניהם בפירושו ומסתמך על שניהם. בשום מקום רש"י לא איזכר שני אישים אלה בתואר "רבי". (ע"ע דונש).

ה

73. **רב האי**: "וכן פירש רב האי בפירושו של טהרות" (שבת קנב, ב, ד"ה אובא). רב האי גאון בר רב שרירא גאון, מחכמי בבל. מגדולי הגאונים ואחרון גאוני פומבדיתא. נפטר בשנת ד'תשצ"ח (1038). עם פטירתו נסתיימה תקופת הגאונים בבבל ומרכזי היהדות ולימוד התורה עברו לספרד. חיבר ספרים ופירושים, מהם ספר "המקח והממכר"; "ספר עטרות"; "שערי תשובות"; פירוש למשנה ולתלמוד וכן פיוטים ותשובות לרוב. (ע"ע "ביאורי טהרות דרב האי"; "שערים דרב האי גאון"). רש"י מביאו כמה פעמים בפירושו כמו: "ובשם רב האי מצאתי דבר הגון" (הושע ג, ג).

74. **הבבלי**: "הוא שישד הבבלי בפיוט שלו" (שמות כו, טו). הכוונה לר' שלמה הבבלי, שחי בימי רבותיו של רבנו גרשום. בא מארצות בבל, נתיישב באשכנז ונמנה על גדולי חכמי לותר (תשובות מהרש"ל סי' כט).

75. **הימן**: "והימן שונה וכו' ואף המורה חזר להיות כדברי הימן" (נזיר יד, ב, ד"ה ריש). לא ידוע מיהו.

76. **הלכות גדולות**: "ובהלכות גדולות מנויין מסדר עולם" (מגילה יד, א, ד"ה נבואה). (ע"ע רב יהודאי גאון). רש"י מביא הרבה פעמים את הלכות גדולות ומייחסן לרב יהודאי גאון (סוכה לח, ב, ד"ה הוא אומר ברוך).

77. **הלכות פסוקות**: "דהכי אמרינן בהלכות פסוקות דמר רב יהודאי גאון" (ספר "האורה" סי' קיג). (ע"ע רב יהודאי גאון).

78. **הלכות קטועות**: לא מובא בפירוש רש"י לתלמוד אלא רק בספרי דבי רש"י: "וזה שכתוב בהלכות קטועות" ("פרדס הגדול" סי' כח). כנראה מקורו תשובות גאוני בבל.

79. **המורה**: "מפי המורה הגמרא ומקרא אשר שמע מפי רבו" (פסחים קיא, א, ד"ה